

Tina Mauko

(Murska Sobota, 1982) je pianistka in skladateljica. Za svoj kompozicijski opus si je prislužila študentsko Prešernovo nagrado, na državnih in mednarodnih klavirskih tekmovanjih pa je trikrat osvojila prvo mesto.

Med njenimi tehtnejšimi deli so Judovska rapsodija za komorni orkester in mezzosopran v hebrejščini; Čarobni vžig; Sence, izvedene na Zagrebškem bienalu moderne glasbe; komorna opera Železna gora; Valček op.1, obvezna klavirska skladba tekmovanja Chopinov Zlati prstan; filmska glasba za Darilo režiserja Borisa Bežića; kompozicija za Triko Milana Jesiha; Melina za godalni orkester; Baletni stihi; Anna Ahmatova, kantata za veliki simfonični orkester in sopran, ki jo je orkester Akademije za glasbo v Gallusovi dvorani CD premierno izvedel s pevko Katjo Konvalinka in dirigentom Marko Letonjo – eden od vrhuncev sezone, je zapisala kritičarka Mojca Menart.

Tina Mauko je bila nekaj sezon operna in baletna korepetitorica v SNG Maribor in SNG Ljubljana in za tem docentka in profesorica harmonije na mariborski PEF, v zadnjih dveh letih pa se je osamila, da bi napisala libreto in glasbo za komorno opero Deklica z vžigalicami. Posebna zahvala gre gospodu Igorju Štembergerju za njegov prispevek k nastanku tega dela.

Predstavo so podprli:

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije,

Mestna občina Ljubljana,

Mestna občina Koper in

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota

Deklica z

vžigalicami

Nova slovenska opera

Tina Mauko

Deklica z vžigalicami

Nova slovenska komorna opera

Glasba in libreto: Tina Mauko
Glasbeni vodja in dirigent: Iztok Kocen
Režija: Rocc

Scenografija, kostumografija in oblikovanje video projekcij:
Žiga Brezovnik, Borjan Litovski, Rebeka Mamič, Rebeka Pajek, Ajla Pilipović
(studentke in študentje oblikovanja tekstilij in oblačil)

mentorja: prof. Marija Jenko in doc. Rocc
Oblikovanje svetlobe: Rocc, Andrej Petrovič
Producentka: Katja Konvalinka
Korepetitorka: Teja Komar

Zasedba: Katja Konvalinka, sopran – Deklica
Katarina Kobal, sopran
Polona Plaznik, sopran
Irena Yebuah Tiran, mezzosopran
Klemen Torkar, tenor
Lovro Korošec, bariton

Komorni ansambel SKGG: Nino Mureškič, tolkala
Miha Firšt, kontrabas
Mirko Jevtovič, harmonika
Primož Fleischman, bansuri, tenor saksofon
Peter Jud, violina
Damir Višič, sarod

Krstna izvedba 23.6.2021, Stara elektrarna Ljubljana
Produkcija: Slovensko komorno glasbeno gledališče
Sodelovanje: Zavod Bunker Ljubljana in Katedra za oblikovanje tekstilij in oblačil
Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Na silvestrovo, nekje, некоč.

1.slika

Deklica v hudem mrazu poskuša prodati vžigalice, da bi si njena družina, revna, kakor je, ogrela dom, vendar je deležna le brezbržnih in očitajočih pogledov meščanov. Sneži. Zazdi se ji, da je sneg pravzaprav duh, ki ga je некоč že srečala. Duh jo opogumi, hkrati pa ji napove bridek konec.

2.slika

Deklica si pred oči priključ svoj dom nedaleč od mesta. Mama, oče, babica, bratec in deklica se pogovarjajo o polarnem siju; v tistem trenutku mamu spreleti srh.

3.slika

Kar si predstavlja deklica, je samo spomin: babica je v resnici umrla, oče je zbolel in brat je odšel v syet. Navsezgodaj pride, veder, vedoželjen in poln upanja, v tuje mesto; medtem ko opazuje zlovoljne ljudi, zagleda budista, ki se smehlja.

4.slika

Indija – Vesak, prva polna luna v maju, med praznovanjem rojstva Bude. Deček, ki je v letih, ki so minila, postal velik budistični mislec, se bo pomeril z indijskim tekmečem v razumevanju sveta. V zamaknenosti zna odgovoriti tudi na zadnje vprašanje in pove, kaj je zdravilo za tegobe našega časa.

5.slika

Premražena deklica se v mraku približa razsvetljeni hiši. Skozi okno uzre nenavaden prizor: družina stvorov se spravlja k silvestrski večerji. Vsi so za mizo: oče (pohlep), mati (sebičnost), sin (ljubosumje), hči (razvrednotenje) in gosja pečenka.

6.slika

Prestrašena in prezebla deklica se skuša ogreti z vžigalicami, ki bi jih morala prodati. Ko prižge prvo, se ji prikaže bobnar, ko drugo, oglodana goska, ko zažari tretja, zagleda svojo družino. Odgovorijo ji na vsa vprašanja, ki so jo mučila že od nekdanj, potem pa stopi v čarobni sij in se poslovijo od tega sveta.

O uprizoritvi:

Deklica z vžigalicami je nova slovenska komorna opera mlade uveljavljene skladateljice Tine Mauko. Nastala je po motivih slavne istoimenske pravljice Hansa Christiana Andersena iz leta 1845. Kruta zgodba o sanjah in upanju umirajočega otroka je v naši operni podobi sicer posodobljena, a vznemirljivo aktualna, saj se zdi, da se medčloveški odnosi v drugem stoletju niso spremenili: na ulicah še vedno ravnodušno hodimo mimo ljudi s socialnega roba, pred televizijskimi ekrani pa navidezno sočustvujemo z nesrečo sveta, preden ugasnemo televizijo in mirno zaspimo...

Deklica z vžigalicami je hkrati slavospev domišljiji in svetu onkraj običajnega izkustva, ki ju sodobni agresivni materializem ne ceni. Nova slovenska opera tako ni le poučna pravljica za otroke, temveč gledališko ogledalo zdajšnje družbe, umirajoča deklica pa več kot zgolj tragična figura, saj nam v svojem »odhajanju« odpira nekaj novega. Ali pa prastarega, še iz časov, preden je človek udomačil ogenj, eno nastarejših izhajdb. Ohranjanje živega ognja je bila v tistih časih ena najpomembnejših človeških nalog, in ugašajoči plamenček ob koncu predstave obiskovalca tako popelje v iskanje mistične pradavnine v nas.

Rocc